

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ АРХІВ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО МАШИНОБУДУВАННЯ ТА ПРИЛАДОБУДУВАННЯ СРСР
ХАРКІВСЬКА ФІЛІЯ ВСЕСОЮЗНОГО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО І КОНСТРУКТОРСЬКОГО
ІНСТИТУТУ ХІМІЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ "ВНДІХІММАШ" м. Харків

Ф О Н Д Р-78

Група-комплекс № 2-376

О П И С № 1

за 1945 – 1950 роки

З М І С Т

Передмова.....	стор. 3-5
Комплекс: «Устаткування для підприємств хімічної промисловості»	
Проект: «Барабанная сушилка с непосредственным контактом».....	стор. 6
Проект: «Профильный гальванометр».....	стор. 6
Проект: «Спиральный теплообменник типа «Т-W».....	стор. 8
Проект: «Тарелка туннельных коробчатых колпачков с разборными секциями желобов».....	стор. 8
Проект: «Тарелка капсульных колпачков».....	стор. 8
Проект: «Сушилка одновальцевая атмосферная».....	стор. 8
Проект: «Сушилка одновальцевая атмосферная с насосным валиком».....	стор. 9
Проект: «Сушилка двухвальцевая атмосферная».....	стор. 9
Проект: «Вариатор».....	стор. 9
Проект: «Фильтр-пресс».....	стор. 9
Проект: «Колонна для получения хлорацетальдегида».....	стор. 9
Проект: «Вертикальный тубчатый теплообменник».....	стор. 9
Проект: «Центрифуга № 5».....	стор. 9
Проект: «Выпарной аппарат ВВ 38*3500/2,5 50 из нержавеющей стали».....	стор. 10
Аркуш-засвідчувач.....	стор. 10-11

ПЕРЕДМОВА

На державне зберігання до Центрального державного науково-технічного архіву України у 2011 р. надійшла конструкторська документація за комплексом: «Устаткування для підприємств хімічної промисловості» за 1945 - 1950 рр., згідно до «Переліку проектів, проблем (тем), науково-технічна документація яких підлягає віднесенню до складу Національного архівного фонду України» (Протокол ЕПК ЦДНТА України № 07 від 25.07.2011 р.) та Акта б/н приймання-передавання науково-технічної документації на державне зберігання від 25.07.2011 р. від Публічного акціонерного товариства «Український науково-дослідний та конструкторський інститут хімічного машинобудування» (ПАТ «УКРНДІХІММАШ»), м. Харків, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (Департамент промислової політики).

З 1923 — 1925 рр. в СРСР розвивалось хімічне машинобудування на базі заводів з виготовлення обладнання для інших галузей промисловості. Для проектування, монтажу та будівництва підприємств хімічної промисловості на підставі Наказу Вищої Ради народного господарства СРСР (ВРНГ СРСР) № 291 від 28 листопада 1929 р. було створено Всесоюзне об'єднання хімічної промисловості (Всехімпром), у складі якого функціонували дві групи: хіміко-технологічна та конструкторсько-машинобудівна.

Конструкторсько-машинобудівна група поклала початок організації в країні науково-дослідних і конструкторських установ хімічного машинобудування.

Згідно з Постановою Правління Машинооб'єднання № 174 від 5 червня 1930 р. Конструкторський відділ хімічного машинобудування Всехімпрома був переданий у ведення Науково-дослідного інституту машинобудування і металообробки (НДІМАШ) і виділений в самостійний внутрішній галузевий інститут хімічного машинобудування. Ця дата і є датою утворення Українського науково-дослідного і конструкторського інституту хімічного машинобудування (УКРНДІХІММАШ).

На підставі Наказу Народного комісаріату важкої промисловості СРСР № 20 від 5 січня 1936 р. інститут був переведений у м. Харків.

1930 — 1931 рр. - Внутрішній галузевий інститут хімічного машинобудування, м. Москва;

1931 — 1936 рр. - Державний науково-дослідний інститут хімічного машинобудування - ДНДІХМ Всесоюзного об'єднання важкого машинобудування ВРНГ СРСР, м. Москва;

1936 — 1943 рр. - Експериментальний інститут хімічного машинобудування «ЕКІмаш» Народного комісаріату важкої промисловості СРСР, м. Харків;

1943 — 1946 рр. - Харківська філія Всесоюзного науково-дослідного і конструкторського інституту хімічного машинобудування «ВНДІхіммаш» Народного Комісаріату мінометного озброєння СРСР, м. Харків;

1946 — 1958 рр. - Харківська філія Всесоюзного науково-дослідного і конструкторського інституту хімічного машинобудування «ВНДІхіммаш» Міністерства машинобудування та приладобудування СРСР, м. Харків.¹

Основними напрямками діяльності інституту були: ведення науково-дослідних і конструкторських робіт зі створення машин і апаратів для хімічної та суміжних хімічної галузей промисловості інститутів. Розроблялось теплообмінне обладнання, колонна апаратура, випарне обладнання, різні види центрифуг і фільтрів і т. ін.

В даний час ПАТ «УКРНДІХІММАШ» є головним у питаннях науково-технічного забезпечення за напрямками: хімічне, нафтопереробне, газове і паперово-целюлозне обладнання.

Барабанна сушарка з безпосереднім контактом БС-881 — вперше розроблена, як дослідний зразок;

профільний гальванометр К-6199 — один з перших досвідчених зразків;

спіральний теплообмінник типу Т-В — перша вітчизняна розробка спірального теплообмінника такого типу;

тарілка тунельних коробчатих ковпачків ТР-1906, тарілка капсульних ковпачків ТР-1914 — перші проекти тарілок для колонних апаратів, що надалі стали для розробки нормалей і ОСТ на даний тип тарілок, які перебувають на рівні зразків які випускалися зарубіжними фірмами в той час;

сушарка одновальцева атмосферна з приводом ВС-2011, сушарка одновальцева атмосферна з насосним валиком С-237, сушарка

---

1 . ЦДНТА України, справа фонду Р-78, арк. 42-45;

двохвальцева атмосферна С-2385 — вперше розроблено і організовано серійне виробництво як одновальцевих, так і двохвальцевих атмосферних сушарок;

варіатор РВ-2132 — один з перших вітчизняних імпульсних варіаторів з широким діапазоном регулювання;

колона для отримання хлорацетальдегіда КФ 3305 — перша вітчизняна розробка такого типу;

вертикальний трубчастий теплообмінник Т-4606 — вперше застосовані нові інженерні рішення, які дали великий економічний ефект в народному господарстві;

центрифуга Ц5-1 — перша вітчизняна центрифуга спеціального призначення для поділу двох суспензій з дрібною і крупною дисперсною твердою фаз;

випарний апарат В-5028 — креслення перших нормалізованих вітчизняних апаратів, на підставі яких була створена нормаль.

До даного опису увійшла конструкторська документація на кристалізатор та кристалізаційну установку на стадії технічний проект.

Конструкторська документація надійшла до сектору експертизи та опрацювання науково-технічної документації ЦДНТА України згідно до «Плану комплектування архіву на 2018 рік».

Документи пройшли опрацювання, в результаті якого всі документи відсистематизовано. На проект надруковано опис. Фізичний стан документів задовільний. Доступ до документів комплексу не обмежений, включаючи право експонування та публікації.

Завідувач сектору Е та ОНТД

14.08.2018 р.

Н.В. Дудник

Фонд Р - 78

Опис № 1

Група-комплекс № 2-376

№ з/п	№ од. зб у межах комплексу	Позначення (виробничий індекс)	Заголовок одиниці зберігання	Організація-розробник	Крайні дати документа	Кількість аркушів		При-мітки
						текст	граф	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			<u>Комплекс: «Устаткування для підприємств хімічної промисловості»</u>					
			<u>Проект: «Барабанная сушилка с непосредственным контактом»</u>					
1	1	БС-881	Барабанная сушилка с непосредственным контактом	НИИхиммаш	1945	-	1	
2	2	БС-882	Узловой чертеж. Привод сушилки	То же	1945	-	1	
3	3	БС-1073	Насадка для барабанной сушилки	То же	1946	-	1	
			<u>Проект: «Профильный гальванометр»</u>					
4	4	К-6199	Альбом построительных чертежей	НИИхиммаш	1945, 1946	2	-	
5	5	К-6200	Спецификация деталей	То же	1945	7	-	
6	6	К-6201	Спецификация сборок, схем и общих видов	То же	1946	3	-	
7	7	К-6202	Схема сборки ПГ	То же	1946	4	-	
			<u>Профильный гальванометр</u>					
8	8	К-6271, К-6203, К-6207, К-6212	Общий вид подвижной системы. Детали	НИИхиммаш	1946	-	4	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9	9	К-6258, К-6204, К-6205, К-6206	Втулка оси рамки с накладкой и осью	НИИхиммаш	1946	-	4	
10	10	К-6267, К-6214, К-6259, К-6210, К-6211, К-6213	Стрелка с усиками. Крестовина стрелки с усиками	То же	1946	-	6	
11	11	К-6268, К-6208, К-6209	Волосок с крестовиной	То же	1945, 1946	-	3	
			<u>Общий вид механизма</u>					
12	12	К-6272, К-6216, К-6217, К-6219, К-6220, К-6223÷6229, К-6232, К-6233, К-6249, К-6250, К-6261	Общий вид механизма. Детали	НИИхиммаш	1946	-	17	
13	13	К-6262, К-6221, К-6222	Подпятник верхний и нижний	То же	1946	-	3	
			<u>Профильный гальванометр</u>					
14	14	К-6273, К-6230, К-6235, К-6236, К-6239÷6241, К-6245÷6248, К-6252, К-6253, К-6255	Профильный гальванометр. Общий вид. Детали	НИИхиммаш	1945, 1946	-	14	
15	15	К-6263, К-6251, К-6254	Шпилька контактного зажима с упорной гайкой и проводом	То же	1945, 1946	-	3	
16	16	К-6264, К-6242, К-6243	Шкала с планкой	То же	1945, 1946	-	4	
17	17	К-6265, К-6238	Катушка сопротивления	То же	1945, 1946	-	2	
18	18	К-6266, К-6256, К-6257	Контактный зажим	То же	1945, 1946	-	3	
			<u>Чертежи сборок</u>					
19	19	К-6215, К-6218, К-6231, К-6234,	Наконечник; полюсный наконечник, заготовка; втулка водителя; штифт водителя; магнитный	НИИхиммаш	1945, 1946	-	8	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		К-6237, К-6244, К-6260, К-6269	шунт; ось водителя; стрелка с наконечником; втулка водителя со штифтом					
			<u>Проект: «Спиральный теплообменник типа «Т-W»</u>					
20	20	ТС-1391	Спиральный теплообменник типа «Т-W». Поверхность F=70 м ² . Общий вид	НИИхиммаш	1947	-	1	
			<u>Проект: «Тарелка туннельных коробчатых колпачков с разборными секциями желобов»</u>					
21	21	ТР-1906	Тарелка туннельных коробчатых колпачков с разборными секциями желобов ø1000. t=140. Общий вид (вариант № 1)	НИИхиммаш	1948	-	1	
22	22	ТР-1907	Тарелка туннельных коробчатых колпачков с разборными секциями желобов ø1000. t=125. Общий вид (вариант № 2)	То же	1948	-	1	
23	23	ТР-1908	Тарелка туннельных коробчатых колпачков с разборными секциями желобов ø1000. t=125. Общий вид (вариант № 3)	То же	1948	-	1	
			<u>Проект: «Тарелка капсульных колпачков»</u>					
24	24	ТР-1914	Тарелка капсульных колпачков. D=1000. t=140. Общий вид	НИИхиммаш	1948	-	1	
			<u>Проект: «Сушилка одновальцевая атмосферная»</u>					
25	25	ВС-2011	Сушилка одновальцевая атмосферная ø600/1400 с приводом. Общий вид	НИИхиммаш	1949	-	1	
26	26	ВС-2012	Сушилка одновальцевая атмосферная ø600/1400. Общий вид	То же	1949	-	1	
			<u>Проект: «Сушилка одновальцевая атмосферная с насосным валиком»</u>					
27	27	С-2371	Сушилка одновальцевая атмосферная ø600/1400 с насосным валиком. Общий вид	НИИхиммаш	1949	-	1	
28	28	С-2372	Сушилка одновальцевая атмосферная ø600/1400 с насосным валиком. Вальц в сборе. Узел I	То же	1949	-	1	
			<u>Проект: «Сушилка двухвальцевая</u>					

1	2	3	4	5	6	7	8	9
			<u>атмосферная»</u>					
29	29	С-2385	Сушилка двухвальцевая атмосферная $\phi 600/1400$ с насосным валиком. Общий вид	НИИхиммаш	1949	-	1	
			<u>Проект: «Вариатор»</u>					
30	30	РВ-2132	Вариатор. Общий вид	НИИхиммаш	1949	-	1	
31	31	РВ-2133	Вариатор. Вид сверху	То же	1949	-	1	
32	32	РВ-2134	Вариатор. Вид спереди, сзади и разрез	То же	1949	-	1	
			<u>Проект: «Фильтр-пресс»</u>					
33	33	ПЛ-4096	Фильтр-пресс лабораторный для нафталина. Общий вид	НИИхиммаш	1950	-	1	
34	34	ПЛ-4097	Фильтр-пресс лабораторный для нафталина. Общий вид. Сечение по АВ	То же	1950	-	1	
			<u>Проект: «Колонна для получения хлорацетальдегида»</u>					
35	35	КФ-3305	Колонна V=1000 л. для получения хлорацетальдегида. Общий вид	НИИхиммаш	1950	-	1	
36	36	КФ-3306	Колонна V=1000 л. для получения хлорацетальдегида. Нижняя часть колонны	То же	1950	-	1	
			<u>Проект: «Вертикальный трубчатый теплообменник»</u>					
37	37	Т-4606	Вертикальный трубчатый теплообменник $\phi 610$	НИИхиммаш	1950	-	1	
			<u>Проект: «Центрифуга № 5»</u>					
38	38	Ц5-1	Центрифуга № 5. Общий вид. Разрез по АВ	НИИхиммаш	1950	-	1	
39	39	Ц5-2	Центрифуга № 5. Разрез по В-Г	НИИхиммаш	1950	-	1	
40	40	Ц5-3	Центрифуга № 5. Общий вид. План	То же	1950	-	1	
41	41	Ц5-4	Центрифуга № 5. Ротор. Узел VII	То же	1950	-	1	
42	42	Ц5-5	Центрифуга № 5. Толкатель п/узел IV	То же	1950	-	1	
43	43	Ц5-6	Сушарик	То же	1950	-	1	
44	44	Ц5-7	Центрифуга № 5. Конус приемный п/узел VI	То же	1950	-	1	
45	45	Ц5-8	Конус	То же	1950	-	1	
46	46	Ц5-9	Фланец $\phi 650/530$	То же	1950	-	1	
47	47	Ц5-10, 11, 12	Регулировочные кольца $\phi 720, \phi 740, \phi 760$	То же	1950	-	3	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
			Проект: «Выпарной аппарат ВВ 38*3500/2,5 50 из нержавеющей стали»					
48	48	В-5028	Выпарной аппарат. Общий вид	НИИхиммаш	1950	-	1	
49	49	В-5029	Выпарной аппарат. Греющая камера. Узел I	То же	1950	-	1	
50	50	В-5030	Выпарной аппарат. Корпус сепаратора. Узел II	То же	1950	-	1	
51	51	В-5031	Выпарной аппарат. Крышка сепаратора. Узел II	То же	1950	-	1	
52	52	В-5032	Выпарной аппарат. Коническое днище. Узел IV	То же	1950	-	1	

До опису внесено **52** (п'ятдесят дві) од. зб.
(числом) (словами)

з № **1** по № **52** у тому числі:

Текстових од. зб. **4** (чотири)
(числом) (словами)

Графічних од. зб. **48** (сорок вісім)
(числом) (словами)

Літерні №№ - (-) од. зб. (-)
(числом) (словами) (перелік літерних од. зб.)

Пропущені №№ - (-) од. зб. (-)
(числом) (словами) (перелік пропущених од. зб.)

Укладач опису: Завідувач сектору експертизи та опрацювання НТД
(посада)

підпис,

Н. В. Дудник
розшифрування підпису)

Дата

Прийнято на державне зберігання **52** **(п'ятдесят дві)** од. зб.
 (словами)

з № **1** по № **52** у тому числі:

Текстових од. зб.	4		(чотири)
	(числом)		(словами)
Графічних од. зб.	48		(сорок вісім)
	(числом)		(словами)
Літерні №№	-	(-)	од. зб. (-)
	(числом)	(словами)	(перелік літерних од. зб.)
Пропущені №№	-	(-)	од. зб. (-)
	(числом)	(словами)	(перелік пропущених од. зб.)

Старший зберігач фондів/ завідувач архівосховищем **О.В.Омельковець**
 (посада) підпис, розшифрування підпису)

Начальник відділу забезпечення збереженості документів **Л.А. Ястреб**
 (посада) підпис, розшифрування підпису)

Дата 03.10.2018 р.

Аркуш - засвідчувач до опису № 1 група-комплекс № 2-376 Фонд Р-78

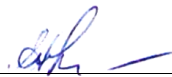
Всього в цьому опису пронумеровано	11	(одиннадцять)	аркушів
	(числом)	(словами)	

В тому числі:

Літерні №№ аркушів	-	(-)	(-)
	(числом)	(словами)	(перелік літерних аркушів)
Пропущені №№ аркушів	-	(-)	(-)
	(числом)	(словами)	(перелік пропущених аркушів)

Зміни до облікових даних внесено
Архівіст I категорії

(посада

М.В.Броннікова

підпис, розшифрування підпису)

Дата: 09.10.2018 р.